

Federació ACAPPS

Accessibilitat de la comunicació oral a la programació cultural

Anàlisi de les mesures de suport a la comunicació oral a la programació de Tardor 2021 de l'Apropa Cultura.

David Prujà

25-10-2021

Accessibilitat de la comunicació oral i la programació cultural

Document elaborat per la Federació ACAPPS:

David Prujà, coordinador tècnic de la Federació ACAPPS, en l'explotació de les dades, el disseny del treball i la seva redacció.

...

Resum:

Aquest document és el resultat d'un treball en profunditat d'explotació de les dades que el programa Apropa Cultura ha facilitat a la Federació ACAPPS per explorar quines són les recomanacions que es poden posar en pràctica per augmentar l'oferta cultural adreçada efectivament a les persones amb discapacitat auditiva que es comuniquen oralment.

Índex de Continguts

1. Presentació.....	3
2. Context Social i Marc Jurídic.....	4
Marc Jurídic	4
Convenció Internacional de les Nacions Unides dels Drets de les Persones amb Discapacitat:	4
Ley 27/2007, de 23 d'octubre, de les llengües de signes espanyoles i els mitjans de suport a la comunicació oral	5
Llei 13/2014 d'Accessibilitat a Catalunya.	5
Context Social	7
Dades estadístiques: composició social de la societat catalana i la sordesa	7
Dues idees preconcebudes sobre les persones amb sordesa	7
3. Mesures de suport a la comunicació oral d'especial interès en l'activitat cultural	9
Bucle magnètic.....	9
Subtitulació en directe	9
Emissores FM.....	11
Mascaretes accessibles.....	11
4. Descripció de les dades que permeten aquesta anàlisi.....	12
5. Objectes de l'Anàlisi	14
6. Una Problemàtica Particular amb l'Assignació de Tarifes als Col·lectius.....	15
7. Exposició de Dades.....	17
Les xifres globals: places públiques i privades.....	17
Xifres globals per tarifes.....	18
Bucle magnètic per titularitat dels equipaments i per tarifes	21
Subtitulació per titularitat dels equipaments i per tarifes	22
Accessibilitat per tipus d'equipament i per tarifa.....	23
Equipaments culturals i tipus d'oferta	24
Equipaments i bucle magnètic.....	24
Equipaments i Subtitulació	25
Equipaments i oferta de places accessibles	25
Resum condicions d'accessibilitat dels equipaments.....	26

8. Rànquings.....	27
Equipaments que més localitats aporten al programa Apropa Cultura	27
Equipaments amb més entrades amb bucle a la tarifa Reduïda	28
Equipaments amb més entrades amb subtitulació a la tarifa Reduïda	29
Equipaments amb més localitats accessibles a la tarifa Reduïda.....	30
9. Anàlisi Territorial.....	31
10. Conclusions de l'Anàlisi General.....	33
17. Annex V. Recomanacions per al programa Apropa Cultura; Error! Marcador no definido.	

1. PRESENTACIÓ

Us presentem un esforç d'anàlisi fet per la Federació d'associacions referents de les persones amb sordesa que es comuniquen oralment amb la voluntat de conèixer a fons les possibilitats que els programadors i equipaments culturals del país a través del projecte Apropa Cultura ofereixen a les persones amb sordesa de participar en les activitats culturals.

En aquest document hi trobareu moltes dades, moltíssima informació extreta de l'explotació de la programació de tardor de l'Apropa Cultura 2021.

Unes dades que hem pogut explotar gràcies a la col·laboració del mateix projecte Apropa Cultura, doncs ens ha facilitat les dades en un format que així ho ha permès, tot i la gran quantitat d'hores que hi ha posat l'equip tècnic de l'entitat, ja que es tracta d'una anàlisi força ambiciosa tant pel que fa a l'abast com al volum de dades amb les que s'ha treballat.

Volem convidar des del primer moment a totes les persones amb sordesa que es comuniquen oralment a fer aportacions a aquest document a través del projecte "Observatori de l'Accessibilitat la Comunicació Oral de les Persones amb Sordesa" a través del qual en farem difusió. En ser un document que intenta fer una mirada global i detallada a l'oferta que programadors i equipaments culturals fan a través del programa Apropa Cultura, segur que permet incorporar noves visions o perspectives d'anàlisi que ens poden haver passat desapercebudes.

Aquest document vol ser també un mirall en el què es puguin mirar els programadors i equipaments culturals. Com des del seu àmbit de responsabilitat poden millorar les condicions de vida de les persones amb les que comparteixen la ciutadania, que es troben a la cua de la botiga, que acompanyen als transports públics, però que sovint veuen negat el seu dret a la plena inclusió i participació social, política i cultural per la manca de mesures de suport a la comunicació oral que troben arreu.

Tan de bo aquest mirall serveixi per motivar-nos tots plegats en millorar les condicions d'accessibilitat de la programació cultural del nostre país, de manera que milers de persones puguin créixer espiritualment, viatjar sense moure's de la butaca, somiar en dragons i en planetes llunyans, qüestionar-se el perquè de les coses que més a l'abast tenen i de les més etèries. De cultivar-se al cap i a la fi.

Compartirem aquest document amb totes les persones, institucions i equipaments concernits en els seus continguts. I ho farem amb una voluntat de creixement com a país. Estem convençuts que tots nosaltres compartim el desig d'un món millor, en el que totes les persones gaudeixin de totes les oportunitats. Doncs des d'aquesta humil contribució volem fer palesa l'evidència que a aquest món millor hi podem contribuir cadascun de nosaltres en les decisions que prenem en el nostre propi àmbit de responsabilitat: en

aquest cas estem parlant de millorar les condicions d'accessibilitat comunicativa dels espais i activitats culturals del país.

2. CONTEXT SOCIAL I MARC JURÍDIC

Sobre el marc jurídic farem referència a tres nivells legislatius diferents:

- La Convenció Internacional de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, que el Reino de España va signar i, en conseqüència forma part del seu ordenament jurídic intern.
- Ley 27/2007, de 23 d'octubre, per la que es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de las persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues
- Llei d'accessibilitat catalana 13/2014

Pel que fa al context social farem referència a les dades estadístiques que des de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) i de l'Instituto Nacional de Estadística (INE) ens aporten un cert coneixement sobre la composició social de Catalunya en relació a la població amb problemes d'audició i les seves formes de comunicar-se.

Afegirem també una reflexió que considerem necessària per a que les persones que desconeixen el món de la sordesa puguin desfer-se de dues idees preconcebudes sobre la sordesa i les persones que la pateixen que dificultem molt la seva incorporació plena a tota l'activitat ciutadana.

Marc Jurídic

Convenció Internacional de les Nacions Unides dels Drets de les Persones amb Discapacitat:

La Convenció diu textualment¹:

ARTICLE 30. Participació en la vida cultural, les activitats recreatives, l'esplai i l'esport

1. *Els estats part han de reconèixer el dret de les persones amb discapacitat a participar, en igualtat de condicions amb les altres, en la vida cultural i han d'adoptar totes les mesures pertinents per assegurar que les persones amb discapacitat:*
 - a) *Tinguin accés a material cultural en formats accessibles;*
 - b) *Tinguin accés a programes de televisió, pel·lícules, teatre i altres activitats culturals en formats accessibles;*

¹ La negreta i destacats són propis

- c) Tinguin accés a llocs on s'ofereixin representacions o serveis culturals com ara teatres, museus, cinemes, biblioteques i serveis turístics i, tant com sigui possible, a monuments i llocs d'importància cultural nacional.
2. Els estats part han d'adoptar les mesures pertinents perquè les persones amb discapacitat puguin desenvolupar i utilitzar el seu potencial creatiu, artístic i intel·lectual, no sols en el seu propi benefici, sinó també per a l'enriquiment de la societat.
3. Els estats part han de prendre totes les mesures pertinents, de conformitat amb el dret internacional, per assegurar que les lleis de protecció dels drets de propietat intel·lectual no constitueixin una barrera excessiva o discriminatòria per a l'accés de les persones amb discapacitat a materials culturals.
4. (...)

[Ley 27/2007, de 23 d'octubre, de les llengües de signes espanyoles i els mitjans de suport a la comunicació oral](#)

Aquesta llei entre moltes d'altres coses consagra el principi de la llibertat d'elecció de les persones amb sordesa a triar la seva forma de comunicar-se que, com en el context social veurem, majoritàriament és decanten per la comunicació oral.

En el seu article 5, defineix un seguit de principis interpretatius de la llei i de la legislació espanyola en la matèria i ho fa amb aquestes paraules:

ARTICLE 5: principis generals:

Llibertat d'elecció: les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues i, si s'escau, els seus pares o representants legals, en el supòsit que siguin menors d'edat o estiguin incapacitades poden optar per la llengua oral i/o la llengua de signes espanyola i/o les llengües de signes pròpies de les comunitats autònomes.

[Llei 13/2014 d'Accessibilitat a Catalunya.](#)

Finalment la Llei d'Accessibilitat Catalana de la que ens sembla important destacar parcialment el contingut de tres articles:

ARTICLE 29. Definicions:

(...)

b) *Llengües orals: els sistemes de comunicació verbal que tenen transcripció escrita, propis d'una comunitat de persones. Són les llengües emprades per les persones sordes o sordcegues que es comuniquen oralment*

...

e) *Mitjans de suport a la comunicació oral: els mètodes específics per a estimular l'audició i els recursos tecnològics emprats per les persones sordes o sordcegues*

que permeten l'accés a l'audició, la comprensió i l'expressió verbal i escrita de la llengua oral. Aquests mitjans inclouen els audiòfons, els implants auditius, les emissores de freqüència modulada, els bucles o anells magnètics, la subtitulació i la lectura labial

...

ARTICLE 30. Drets de les persones amb discapacitat auditiva que es comuniquen en llengua oral.

Es reconeix la modalitat de llengua oral i els mitjans de suport a la comunicació oral com el sistema majoritàriament emprat per a la comunicació per les persones sordes o sordcegues, i el dret d'aquestes persones i de llurs famílies o tutors de decidir lliurement l'aprenentatge i la utilització de la llengua oral i dels mitjans de suport a la comunicació oral.

ARTICLE 33. Accessibilitat en la comunicació en la relació amb les administracions públiques i amb els proveïdors de serveis públics

- 1. Les administracions públiques han de garantir el dret a l'ús de la llengua oral i els mitjans de suport a la comunicació oral perquè les persones sordes que es comuniquen oralment puguin accedir als serveis públics en condicions d'igualtat d'acord amb la normativa d'accessibilitat que ho reguli.*

Finalment, pel que fa al marc jurídic, només recordar que el govern de Catalunya, des del 2020 està en un procés d'elaboració del Codi d'Accessibilitat de Catalunya, que esdevindrà el reglament que desenvolupi la llei d'accessibilitat catalana i que marcarà quotes d'obligatorietat en les diferents activitats que es desenvolupin al país, determinant quines mesures d'accessibilitat cal incorporar a edificacions, equipaments, instal·lacions, activitats, projectes i productes de tota mena.

Aquesta normativa haurà d'esdevenir un impuls important a la participació plena de les persones amb discapacitat a les activitats ciutadanes de manera ordinària.

Context Social

Dades estadístiques: composició social de la societat catalana i la sordesa

L'IDESCAT identificava el 2020 que a Catalunya hi ha 33.825 persones amb certificat de discapacitat a causa de les dificultats auditives que pateixen. Sobre una població de 7.722.203 habitants suposa un 0'44 % de la població, percentatge que anualment alerta la Organització Mundial de la Salut que s'incrementa anualment un 5% a causa dels hàbits sobre tot tecnològics i la contaminació acústica de les ciutats.

Cal tenir present però que no totes les persones amb sordesa o amb diferents graus de dificultat auditiva es treuen el certificat de discapacitat, doncs hi ha persones per a les que no suposa un benefici concret. Aquest és el cas d'una banda de les persones a les que la seva pèrdua auditiva no els suposa una discapacitat de percentatge superior al 32% i el de les persones jubilades, doncs els avantatges que podrien obtenir del certificat ja els tenen amb la seva condició de jubilats o en el primer cas no en tenen de beneficis. Recordem que una de les causes de la sordesa és la pèrdua de sensibilitat de les cèl·lules ciliades a causa de l'edat, de manera que la prevalença de la sordesa en persones grans és ben sabut que és molt més gran.

Per conèixer la seva dimensió ens podem aproximar a través de l'enquesta nacional de salut que fa cada 10 anys l'INE. Aquesta enquesta ens indica que a Catalunya l'any 2017 hi havia 272.300 persones que manifestaven tenir moltes dificultats per sentir-hi o no hi senten gens.

Aquesta quantitat suposa ja un 4'1% de la població a Catalunya, no és un percentatge a menystenir, com ho demostra el fet que gairebé totes les persones coneixem o tenim algú al nostre entorn amb problemes d'audició.

La mateixa enquesta de l'INE pregunta per la forma de comunicació de les persones amb dificultats d'audició i 13.300 manifesten comunicar-se amb llegua de signes. Així tenim que el 95% de les persones amb sordesa o grans dificultats d'audició es comuniquen oralment, pel que requereixen de mesures de suport a la comunicació oral per accedir a la cultura. Són 259.000 persones a Catalunya.

Aquesta realitat es veu confirmada si mirem les dades que el Departament d'Ensenyament fa públiques del curs 2020-2021, en què dels i les 2.183 alumnes amb discapacitat auditiva matriculats a tots els nivells educatius a Catalunya entre l'educació infantil i l'educació post-obligatòria no universitària, el 91'3% (1993 persones) estan escolaritzades en modalitat oral.

Dues idees preconcebudes sobre les persones amb sordesa

Les persones amb sordesa acostumen a dir que la seva és una discapacitat invisible, que passa desapercebuda. I això que pot tenir els seus avantatges té també els seus desavantatges pel fet que no es fa evident la necessitat de mesures d'accessibilitat per garantir-les l'accés als seus drets i a la igualtat d'oportunitats a participar en plenitud de l'activitat ciutadana.

Així, com una de les coses visibles que sovint tenim al cap d'algunes persones amb sordesa és que es comuniquen amb llengua de signes, és comú agafar la part pel tot i que, sense adonar-nos-en identifiquem sordesa amb llengua de signes. Cal parar compte en evitar aquest malentès, doncs les xifres ens demostren que és un error que ens allunya de la realitat i que ens impedeix posar les mesures per al ple exercici dels seus drets a moltes persones.

D'aquesta manera cal afirmar amb rotunditat que la identificació persona amb sordesa i llengua de signes és totalment falsa: **Persones amb sordesa ≠ comunicació amb LSC**

La segona idea preconcebuda que cal desmuntar és que les persones amb sordesa no hi senten. Pot semblar estrany, però és així. Més enllà de les restes auditives que poden conservar, hi ha molts tipus de sordesa, de manera que algunes persones no hi senten gens, però és més habitual que hi hagi pèrdues auditives a segons quines freqüències.

Així les pròtesis auditives no funcionen com un mer amplificador. No són com unes ulleres que poden "corregir" el problema o dificultat puntualment, sinó que aporten un estímul auditiu que sovint és diferent del que reben les persones sense dificultats d'audició.

Per dir-ho amb senzillesa, la sordesa no acostuma a ser un problema de volum, sinó d'intel·ligibilitat.

D'aquesta manera cal desmuntar la idea que **Persones amb sordesa ≠ persones que no hi senten.**

Per a persones curioses pot ser interessant i recomanable fer una cerca de simuladors d'implants coclears per internet i se sorprendran.

3. MESURES DE SUPORT A LA COMUNICACIÓ ORAL D'ESPECIAL INTERÈS EN L'ACTIVITAT CULTURAL

Aquest document planteja l'anàlisi des de la informació que ens han facilitat des del programa Apropa Cultura que contempla el bucle magnètic i la subtitulació en directe.

Aquestes mesures són les més importants i per a les persones que les desconeguin les descriurem a continuació. Tanmateix no volem deixar passar l'oportunitat de descriure'n dues més que alguns equipaments culturals fan servir i que són especialment útils en determinades circumstàncies: les emissores FM i en temps de pandèmia les mascaretes accessibles per a les persones que estan en tasques d'atenció al públic.

Bucle magnètic

Gran part de les pròtesis auditives tenen una funcionalitat anomenada "Funció T". Consisteix en activar una bobina que rep a través d'ones electromagnètiques el so que l'equipament cultural transmet mitjançant una instal·lació – que pot ser ad hoc o bé fixa – de manera que un micròfon capta els parlaments dels actors (posem per cas), un amplificador els transforma en impulsos electromagnètics i la instal·lació permanent o ad hoc de l'equipament la fa arribar a la pròtesi auditiva que porta la persona amb sordesa.

D'aquesta manera la persona amb sordesa s'estalviarà tot el soroll ambiental que tant li dificulta la comprensió d'allò que es diu per la dificultat de separar i discriminar els diferents sons que rep.

Subtitulació en directe

La subtitulació en directe suposa una mesura de suport bàsica per a la comunicació oral en espectacles culturals. Les persones amb sordesa que es comuniquen oralment per a poder comprendre allò que es diu combinen la informació que reben a través de l'estímul auditiu que arriba a la seva pròtesi auditiva – bé a través del bucle magnètic bé a directament – amb la lectura labial, en funció de les capacitats de cadascuna d'elles.

Donat que en un espectacle la distància entre les persones que parlen i les espectadores impedeix la lectura labial amb precisió cal la subtitulació.

Existeix una normativa UNE – 153010 – 2012 que detalla com ha de ser la subtitulació per a persones amb sordesa que és diferent de la subtitulació convencional, doncs, entre d'altres coses, regula amb claredat els colors que han de tenir els textos dels diferents personatges, el nombre màxim de caràcters que ha de tenir una línia de subtitulació, el temps mínim que ha d'estar una línia, entre moltes d'altres coses.

Aquesta subtitulació es projecta en una pantalla lluminosa al marge superior o inferior de l'escenari, de manera que les persones amb sordesa puguin mirar l'escenari i la pantalla sense haver de desviar massa la mirada. Això obliga a que les persones amb sordesa no siguin ubicades a les primeres fileres de la platea – sobre tot si la pantalla amb el text està a la part superior –, doncs aleshores a més de greus problemes cervicals no podran veure l'acció de l'escenari i seguir el text al mateix temps.

Un element important a tenir en compte és com afecten els efectes com ara la boira o el fum que alguns espectacles incorporen a la visibilitat dels subtítols ja que és massa habitual que quan un espectacle amb subtítols incorpora aquests efectes no es pari compte en que la manera d'aplicar-lo impedeix la lectura dels subtítols. Aquesta complicació és més habitual quan la pantalla està a la part inferior de l'escenari.

Cal tenir present que depèn de la morfologia del teatre o equipament i del tipus de pantalla que s'utilitza no és possible fer una bona lectura dels subtítols des d'algunes de les localitats. És per això que tant els equipaments com els diferents programes que es fan ressò dels espectacles han d'aclarir quines són les localitats que tenen un bon accés als subtítols.

Una altra qüestió que és rellevant és la qualitat de la pantalla en la que es projecten els subtítols. Alguns equipaments ho fan sobre telons i el contrast és molt dolent, sovint tenen arrugues i la lectura es fa molt difícil o impossible. Cal assegurar-se de la qualitat de la infraestructura per a que pugui complir la seva funció sense afegir més dificultats.

Emissores FM

Les emissores FM tenen un funcionament relativament semblant al del bucle magnètic, però funcionen en contextos diferents i amb principis físics diferents.

La seva funcionalitat és la mateixa: conduir la veu dels interlocutors de la manera més directa possible a la pròtesi auditiva de les persones amb sordesa, estalviant el soroll ambiental que tant els dificulta la comprensió i intel·ligibilitat dels estímuls auditius que reben.

L'emissor porta un micròfon i un petit aparell en forma de petaca que transmet per ones de freqüència modulada la seva veu. El receptor té un altre petit aparell en forma també de petaca que transforma les ones FM en ones electromagnètiques (un bucle magnètic individual) que arriben a la seva pròtesi quan hi activa la "posició T".

Es tracta d'un accessori molt útil en activitats del tipus visites de museus, formacions i conferències en espais relativament reduïts. De fet alguns equipaments culturals el fan servir com a bucle magnètic, de manera que les persones que el volen fer servir l'han de demanar prèviament a les taquilles.

Mascaretes accessibles

Una de les coses que ha tingut més divulgació durant la pandèmia és la necessitat de les persones amb sordesa de poder llegir els llavis dels seus interlocutors per a poder comprendre'ls.

Les mascaretes a les que tots ens hem vist obligats a portar han suposat una mesura que ha aïllat les persones amb sordesa dificultant encara més la seva comunicació.

És per això que és molt recomanable que els equipaments culturals tinguin present que les persones que atenguin a la ciutadania en els seus recintes portin mascaretes transparents regulades per la norma aprovada al febrer de 2021 (Orden CSM/115/2021).

Cal a més que tinguin present que la il·luminació de la cara de les persones que estan de cara al públic és essencial per a que puguin fer una bona lectura labial, sobre tot en el cas de les persones que estan en espais petits com ara les taquilles que no acostumen a tenir una bona il·luminació a la cara.

4. DESCRIPCIÓ DE LES DADES QUE PERMETEN AQUESTA ANÀLISI

El treball d'aquest document s'ha realitzat a partir de les dades que el programa Apropa Cultura ha facilitat en un format de full de càlcul i l'ampliació d'informació que l'equip tècnic de la Federació d'Associacions de Pares i Persones amb Sordesa ACAPPS ha realitzat per afinar alguns aspectes de l'anàlisi.

Concretament hem rebut la següent informació sobre 1.443 registres, on a cada un d'ells es detallen les característiques de les sessions:

- Nom de l'activitat cultural (tal com els promotors o equipaments culturals l'han introduït als propis formularis d'Apropa Cultura imaginem, per la diversitat de formats i manca d'homogeneïtat).
- Subtítol de l'activitat. Que a cops resultava una breu explicació o informació sobre l'espectacle, els seus autors, o companyia o intèrprets.
- Disciplina artística (imaginem també que emplenada pels propis promotors o equipaments per la manca d'homogeneïtat de formats).
- Nombre de places totals ofertes per cada sessió de cada espectacle.
- Nombre de places ofertes a les que es pot accedir amb cadira de rodes. Informació que no hem hagut de fer servir per aquesta anàlisi.
- Nombre de places ofertes per a cada sessió de cada espectacle amb bucle magnètic.
- Nombre de places ofertes per a cada sessió de cada espectacle amb subtitulació.
- Equipament cultural al que es du a terme cada sessió de cada espectacle programat.
- Programador cultural responsable de cada espectacle.
- Data de cada sessió.
- Hora de cada sessió.
- Dia de la setmana de cada sessió.
- Tipus d'esdeveniment, camp que aporta molt poca informació doncs només determina sis categories: espectacle, taller, projecció, presentació, visita + taller i assaig, on més del 95 % dels 1.443 registres estan classificats com a espectacle.
- Tarifa en la que s'ofereixen les places concretes. Cal tenir en compte que el programa Apropa Cultura té dues tarifes: una en la que les entrades es paguen de 0 a 3 €, l'altra en la que les entrades es paguen entre 0 i 10 €. El programa Apropa Cultura gestiona l'accés a les diferents tarifes en funció de criteris propis, de

manera que les diferents entitats estan adscrites a un tipus concret de tarifa segons la seva pròpia classificació i les persones membres d'aquelles entitats només poden accedir als espectacles que ofereixen entrades en aquella tarifa concreta.

- Dos registres de consum intern per a la pròpia organització d'Apropa Cultura com són el nombre d'Identificació de l'esdeveniment i el nombre d'Identificació de la sessió.

A partir de tot aquest volum d'informació hem ampliat la informació amb una recerca bàsica per internet per identificar quins equipaments són de titularitat pública i quins de titularitat privada i en què hem determinat amb la precisió que la informació disponible ens ha permès si els espectacles programats comptaven amb elements de comunicació oral

Sobre aquesta darrera dada no podem descartar haver comès errors de classificació, doncs no hem pogut veure i gaudir de tots els espectacles en tota la seva durada. Sovint ens hem hagut de conformar amb la descripció que els programadors i/o companyies en fan als seus webs més algun fragment en vídeo que hem pogut trobar a la xarxa.

D'aquesta manera hi ha casos molt senzills de classificar, com ara un concert de música clàssica sense solistes vocals ni cors. Es tracta d'un espectacle sense comunicació oral, de manera que per fer-lo accessible no cal la subtitulació, amb el bucle magnètic és suficient.

Ara bé, no tots els espectacles són fàcils d'identificar: un taller de música clàssica se suposa que compta amb una part de comunicació oral i de dinamització per part d'una persona que el condueix. O un espectacle de dansa combinada amb un audiovisual... O un espectacle de màgia... Sobre alguns espectacles ens agradaria haver comptat amb més informació per poder estar més segurs de classificar-los amb millor precisió.

El criteri que hem utilitzat hem intentat que sigui que en cas de dubte hem definit que no precisava de subtitulació.

Ara bé, en el que sí hem estat exigents és en el criteri que qualsevol comunicació oral requereix de mesures d'accessibilitat combinades: bucle magnètic – o emissora FM – i subtitulació.

En qualsevol cas, si hem comès alguna errada estarem encantats de rebre les precisions que calgui i corregir les dades que mostra aquest document.

D'altra banda estem convençuts que tant pel volum de dades en què està fonamentada aquesta anàlisi com en la cura que hi hem posat en la recerca per a fer aquesta classificació, d'existir els errors, no modificarien les dades en la seva significació i en conseqüència, les conclusions que se'n poden extreure.

5. OBJECTES DE L'ANÀLISI

Aquesta informació en el seu nivell de detall es pot consultar als annexos d'aquest document.

Donat el volum d'informació hem hagut de centrar l'anàlisi en el comportament de diferents variables, desestimant-ne unes altres.

Concretament ens hem centrat en les mesures d'accessibilitat que tenen les entrades que els diferents equipaments culturals posen a disposició del programa Apropa Cultura, en l'accessibilitat efectiva que es donava a cada espectacle segons les seves característiques, en la titularitat d'aquests equipaments, en les tarifes a les que els diferents programadors i equipaments culturals ofereixen les localitats al programa Apropa Cultura i, al seu temps, aquest a les persones amb discapacitat a través de les seves entitats.

D'aquesta manera creiem que podem extreure conclusions sobre:

- quina accessibilitat real tenen les persones amb sordesa a cada equipament cultural,
- quina oferta realment accessible tenen al seu abast les persones amb sordesa,
- quina distribució territorial té l'oferta cultural accessible a les persones amb sordesa,
- què poden fer els equipaments culturals per millorar l'accessibilitat de les seves activitats per a les persones amb discapacitat auditiva,

Finalment, una anàlisi feta a partir de tantes dades permet observar altres qüestions laterals de l'anàlisi que no renunciem a enunciar per la seva rellevància.

6. UNA PROBLEMÀTICA PARTICULAR AMB L'ASSIGNACIÓ DE TARIFES ALS COL·LECTIUS

El funcionament del programa Apropa Cultura és particular. Un dels mecanismes que el fan un projecte força particular és el mètode per assignar a una persona concreta una tarifa específica.

EL programa Apropa Cultura compta amb dues tarifes. La tarifa Apropa que permet accedir als espectacles a un cost de màxim 3 € i la tarifa Reduïda, que permet l'accés als espectacles a un preu de fins a 10 €.

Totes dues tarifes són molt avantatjoses per a les persones amb discapacitat, doncs el greuge econòmic que pateixen pel propi fet de la seva discapacitat ja els suposa una molt important reducció del seu poder adquisitiu, com ho va demostrar el seu dia l'estudi que l'Institut Municipal de les Persones amb Discapacitat de L'Ajuntament de Barcelona va impulsar sobre "El greuge econòmic de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona" (Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona, 2016).

El problema operatiu no rau en el preu, sinó sovint en l'operativa de funcionament. Cal tenir en compte que l'oferta d'aquests equipaments culturals (els principals equipaments culturals del país) és una part important de l'oferta cultural amb mesures d'accessibilitat per a les persones que necessiten aquestes mesures de suport per poder participar de la vida cultural del país.

De la mateixa manera cal reconèixer als equipaments culturals quan decideixen posar entrades a distribuir-les a aquests preus a través del programa Apropa Cultura, ja que estan fent un esforç important.

En el moment de posar les entrades a l'operativa de l'Apropa Cultura els equipaments han de decidir quines i quantes posen a cada tarifa.

D'altra banda és el programa Apropa Cultura el qui determina qui pot gaudir de quina tarifa. I aquesta decisió no es pren per les condicions individuals de cada persona (per exemple graus de discapacitat, o graus de dependència, o renda, o altres criteris) sinó per criteris col·lectius en base a una classificació del col·lectiu, de les entitats de les que en són sòcies.

D'aquesta manera queda prefixada l'oferta a la que cada persona, a partir de l'assignació de tarifa que fa el programa Apropa Cultura pot optar: o la que es fa a la tarifa Apropa o a la tarifa Reduïda, depenent del que li hagi tocat.

Des d'ACAPPS desconeixem si els equipaments coneixen amb detall quins col·lectius són els que estan a cada tarifa, o bé si només tenen coneixement dels preus i a partir d'aquí

extreuen una idea preconcebuda que hi ha una selecció per rendes individuals, que sembla el més provable.

A la pràctica el que acaba passant és que molts equipaments posen les seves entrades a la tarifa Apropa, que és la més econòmica i la que des del desconeixement per lògica sembla que podria estar anant a les persones amb més necessitat.

Aquest fet conforma una oferta cultural del programa Apropa Cultura en què el 73% de les entrades són a la tarifa Apropa i només el 27% a la Reduïda.

Aquest percentatge tant baix cal afegir-li el fet que les mesures de suport a la comunicació oral tenen encara un nivell d'extensió força limitat, de manera que l'oferta que és realment efectiva per a les persones amb discapacitat auditiva és molt i molt minsa sumant les dues circumstàncies.

Serveixi doncs aquest document per a fonamentar la necessitat d'un canvi en la dinàmica de funcionament del programa i dels equipaments culturals per a que creixi l'oferta cultural per a totes les persones amb discapacitat.

Cal afegir que aquesta dinàmica es dona des de la generositat dels mateixos equipaments culturals. Posar les entrades a la tarifa Apropa els suposen uns ingressos menors que si les posen a la tarifa Reduïda.

D'aquesta manera convé, tant en benefici de les persones amb discapacitat auditiva, com dels propis agents culturals, que es millori la informació de què disposen en el moment de posar les entrades a una tarifa o a l'altra: quins col·lectius i a quantes persones representen, quines mesures d'accessibilitat necessiten i a quines tarifes han estat adscrits per Apropa Cultura?

7. EXPOSICIÓ DE DADES

Les xifres globals: places públiques i privades

Els registres que exposen els detalls de les 1.443 sessions dels més de 483 espectacles diferents a 72 equipaments diversos hem extret les següents informacions agrupant aquesta informació:

	Global			
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Tots els equipaments	20.383	6.327	2.360	2.742
		31%	12%	13%

Tipus	Quantitat
Accessibles	2.742
Subtitulació	2.360
Bucle	6.327
Places	20.383

El total de places que els equipaments culturals del país ofereixen a les persones amb discapacitat a través del programa Apropa Cultura a la temporada de tardor 2021 són 20.383, el 31%, compten amb bucle magnètic, 2360, el 12%, subtitulen els espectacles que s'hi realitzen el que suposa una accessibilitat auditiva del 13% tenint en compte les característiques dels espectacles programats.

És a dir, que les persones amb discapacitat auditiva a Catalunya, a través del programa Apropa Cultura semblaria que poden comptar durant aquesta tardor que tenen accés a unes 2.742 localitats per gaudir de diversos tipus d'espectacles diferents.

	Equipaments públics			
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments Públics	15.515	3.712	1.989	2.289
		24%	13%	15%

Tipus	Quantitat
Accessibles	2.289
Subtitulació	1.989
Bucle	3.712
Places	15.515

Aquesta oferta és majoritàriament pública, doncs la major part de l'oferta del programa Apropa Cultura prové d'equipaments culturals de titularitat pública:

Mentre que el 76% de l'oferta de l'Apropa Cultura (15.515 localitats) prové d'equipaments públics, l'oferta accessible a les persones amb sordesa generada per la iniciativa pública és del 83%, fet que constata el lideratge públic en aquesta matèria i com cal encara treballar per a que des de la iniciativa privada s'aposti per una accessibilitat universal.

Veiem que els equipaments culturals tenen una recurrència en el bucle magnètic propera al 25% i a la subtitulació del 13%.

Aquestes xifres són substancialment diferents als equipaments privats, on veiem que el bucle magnètic està present a més del 50% de les localitats i en canvi la subtitulació només a un 8%.

	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments privats	4.868	2.615	371	453
		54%	8%	9%

Equipaments privats

Accessibles	453
Subtitulació	371
Bucle	2.615
Places	4.868

Xifres globals per tarifes

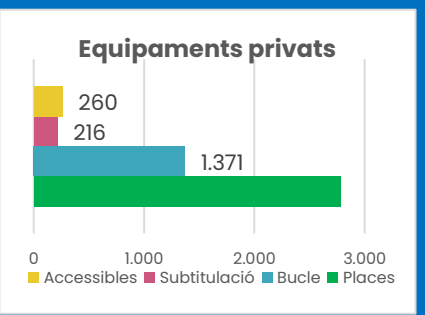
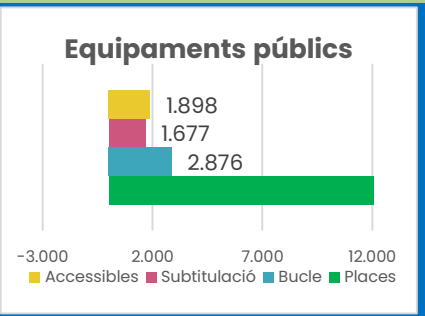
Si observem les mesures d'accessibilitat que els equipaments han posat a disposició del programa Apropa Cultura en la tarifa Apropa, en funció de la seva titularitat pública o privada, veiem aquesta tendència es manté: més bucle magnètic als equipaments privats (proporcionalment), menys subtitulació, una proporció molt inferior de localitats accessibles a les persones amb discapacitat auditiva, inferior al 10%.

tarifa a propa				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments públics	12.105	2.876	1.677	1.898
		24%	14%	16%

tarifa reduïda				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments públics	3.410	836	312	391
		25%	9%	11%

tarifa a propa				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments privats	2.782	1.371	216	260
		49%	8%	9%

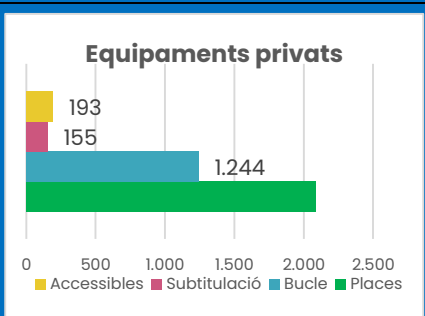
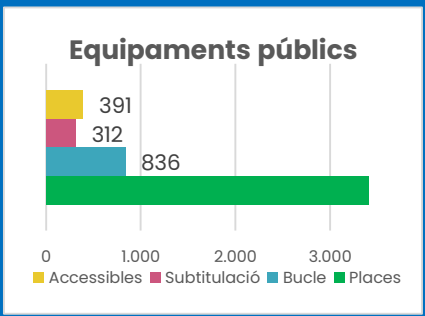
tarifa reduïda				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments Privats	2.086	1.244	155	193
		60%	7%	9%

Si mirem la tarifa Reduïda observarem la mateixa pauta, però amb una encara menor accessibilitat per a les persones amb discapacitat auditiva a causa de la davallada en els equipaments públics de localitats per a espectacles accessibles a la discapacitat auditiva:

tarifa reduïda				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments Públics	3.410	836	312	391
		25%	9%	11%

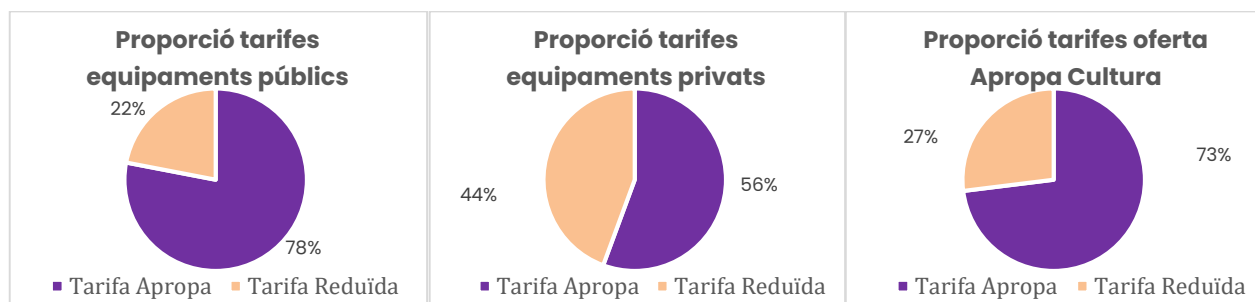
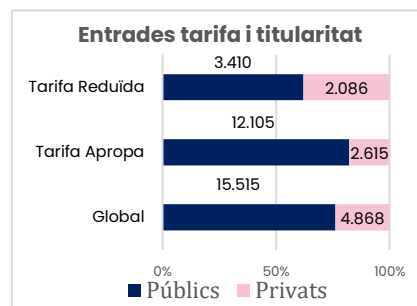
tarifa a propa				
	Places	Bucle	Subtitulació	Accessibles
Equipaments Privats	2.086	1.244	155	193
		60%	7%	9%

Podem veure el detall de com els equipaments públics i privats distribueixen les localitats que ofereixen al programa Apropa Cultura segons la tarifa, bé sigui tarifa Apropa o tarifa Reduïda i combinant-ho amb quines mesures d'accessibilitat per a la discapacitat auditiva compten aquestes localitats fer-nos una idea de l'accés real que finalment el programa Apropa Cultura pot aportar a les persones amb discapacitat auditiva..

Entrades per titularitat de l'equipament

	TOTAL	Públics	Privats
Global	20.383	15.515	4.868
Tarifa Apropa	14.887	12.105	2.615
Tarifa Reduïda	5.496	3.410	2.086

El total de places accessibles per a persones amb discapacitat auditiva en tarifa Reduïda, 584 places, no arriba al 2'9% del total de les places del programa Apropa Cultura. Mentre que les 2.158 places accessibles a les persones amb discapacitat auditiva a la tarifa Apropa representen el 10'5% del total de l'oferta.

Aquestes dades es donen al mateix temps que hi ha bucle magnètic al 31% de les places a totes dues tarifes (61% a la Reduïda, 35% a l'apropa).

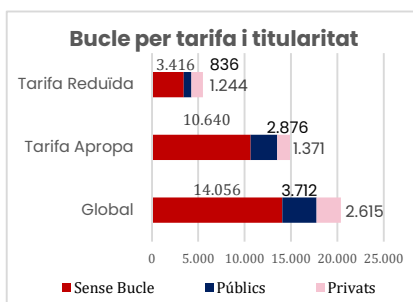
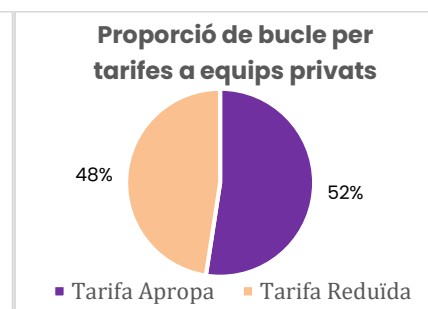
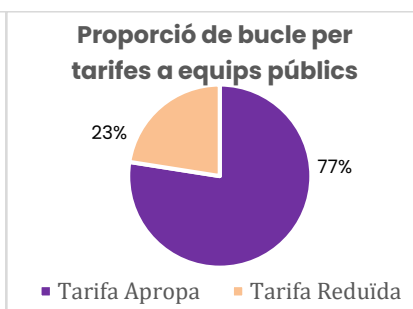
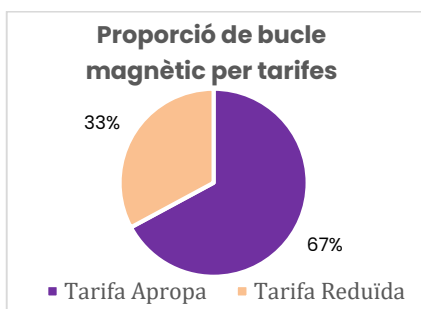
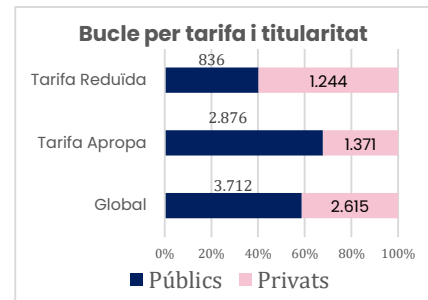
De fet els equipaments privats aposten més per la tarifa reduïda que els públics, doncs hi posen el 43% del total de les localitats que aporten al programa apropa Cultura (2.086 localitats) mentre que els equipaments públics tan sols hi posen el 22% de les seves localitats (3.410).

Malgrat tot, donat que l'aportació de localitats del sector públic és molt majoritari al programa Apropa Cultura el resultat final deixa la tarifa reduïda amb un escàs 27% del total de l'oferta.

Bucle magnètic per titularitat dels equipaments i per tarifes

Bucle per titularitat de l'equipament

	TOTAL	Sense Bucle	Públics	Privats
Global	6.327	14.056	3.712	2.615
Tarifa Apropa	4.247	10.640	2.876	1.371
Tarifa Reduïda	2.080	3.416	836	1.244

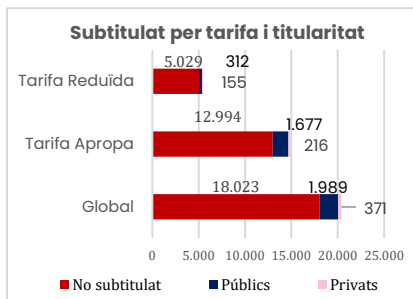
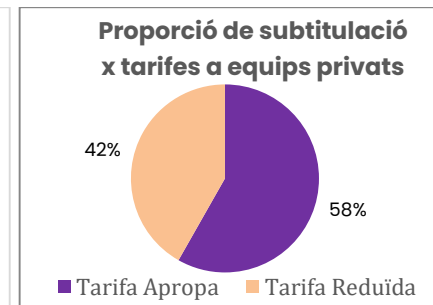
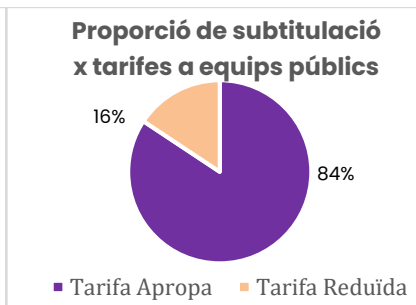
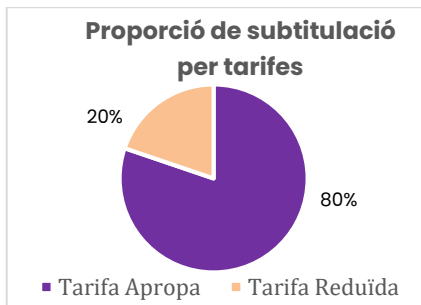
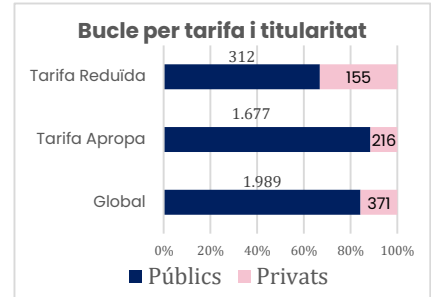
Podem observar a les dades que es confirma el que ja vèiem en les dades generals: hi ha una aposta més gran per la instal·lació del bucle magnètic als equipaments privats que no pas als públics. Tant és així que malgrat que la seva aportació al programa és molt inferior en localitats, a la tarifa Reduïda l'aportació del sector privat és superior en termes absoluts (1.244 localitats versus 836).

De tota manera cal destacar que queda molt de camí per recórrer en l'extensió de l'ús del bucle magnètic als equipaments culturals, siguin públics o privats.

Cal tenir present que en la major part dels casos les localitats cobertes pel bucle magnètic són una porció petita de l'aforament dels equipaments, de manera que aquestes dades no reflecteixen el total de localitats, sinó aquelles localitats que els equipaments posen a disposició del programa Apropa Cultura que consisteix precisament en facilitar l'accés a la cultura a les persones amb discapacitat. Òbviament, en conseqüència les localitats que ofereixen són les que millors condicions d'accessibilitat tenen.

Subtitulació per titularitat dels equipaments i per tarifes

	TOTAL	No subtitulat	Públics	Privats
Global	2.360	18.023	1.989	371
Tarifa Apropa	1.893	12.994	1.677	216
Tarifa Reduïda	467	5.029	312	155

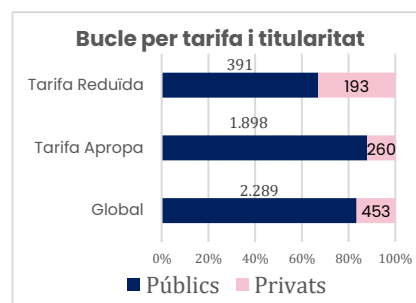
Amb la subtitulació veiem que la tarifa Reduïda és la que compta amb més places d'espectacles subtitulats, la major part d'elles provinents del sector públic, però proporcionalment el sector privat aportant una quantitat de localitats amb subtitulació més equilibrada entre una tarifa i l'altra. Fet que d'altra banda és coherent amb el fet que els equipaments privats com hem dit aposten més per la tarifa Reduïda que no pas els públics.

De tota manera però es pot comprovar com la subtitulació és testimonial en l'oferta cultural del programa Apropa Cultura i, per extensió, en el panorama cultural del país. Amb una majoria abassegadora d'espectacles sense subtitulació no es pot garantir el dret a l'accés a la cultura de les persones amb discapacitat auditiva.

Percentatges de subtitulació del 20% en general i del 8,5% a la tarifa Reduïda conviden a multiplicar esforços per a aconseguir nivells que permetin una participació cultural real i efectiva a les persones amb discapacitat auditiva.

Accessibilitat per tipus d'equipament i per tarifa

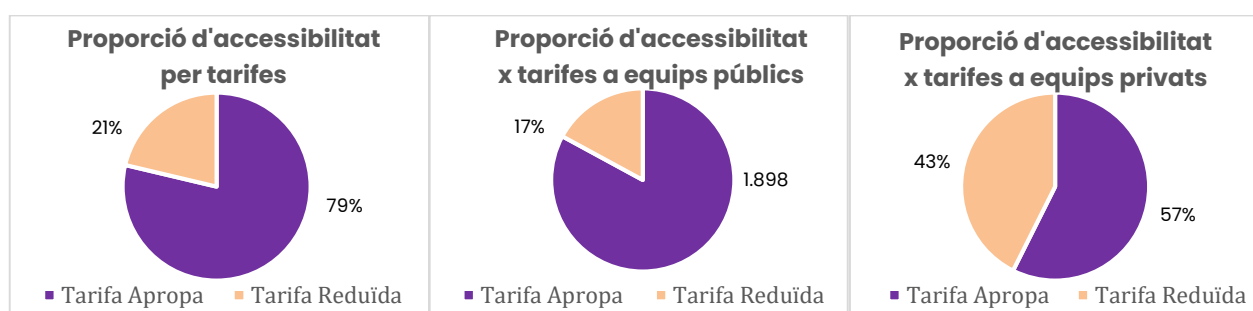
Places Accessibles per titularitat de l'equipament				
	TOTAL	No accessible	Públics	Privats
Global	2.742	17.641	2.289	453
Tarifa Apropa	2.158	12.729	1.898	260
Tarifa Reduïda	584	4.912	391	193

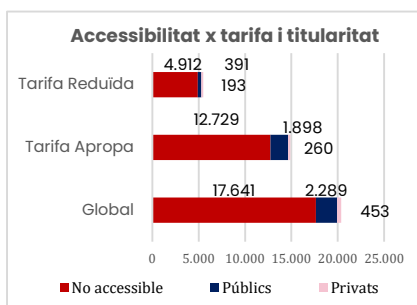
Els números de les places accessibles milloren molt poc respecte de les dades de subtitulació. Això es dona pel fet que hi ha espectacles que no requereixen subtitulació i això permet fer-los accessibles només amb bucle magnètic.

Tanmateix els números mostren una realitat dramàtica per a les persones amb discapacitat auditiva de Catalunya: durant aquesta tardor les més de 272.000 persones amb discapacitat auditiva de Catalunya tindran accés només a 2.742 localitats. Però si tenim en compte les bases de les tarifes del programa Apropa Cultura, les persones que no tinguin múltiples discapacitats – entre elles l'auditiva – hauran de participar en el sorteig amb altres col·lectius per poder aconseguir alguna de les 584 localitats de la temporada.

Novament es demostra com els equipaments privats aposten més, en termes percentuals, per la tarifa Reduïda, tot i que el resultat final és de només 584 localitats sumant-les a les que aporta el sector públic. En canvi la tarifa Apropa compta amb el 79 % de les localitats accessibles a les persones amb discapacitat auditiva.

És rellevant però que el 43% de les places accessibles a la discapacitat auditiva de la tarifa Reduïda les porti el sector privat tenint en compte que la seva aportació en places a aquesta tarifa és del 32%.

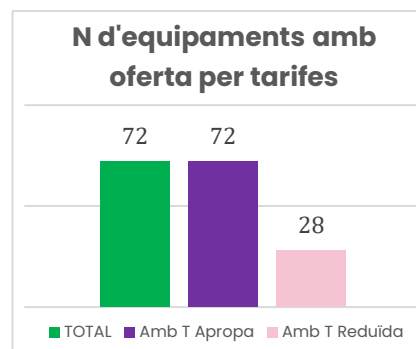

Ara bé, aquestes xifres no han d'amagar la realitat que estem lluny de nivells d'accessibilitat prou estesos com per permetre una participació cultural normalitzada de les persones amb discapacitat auditiva.

La tarifa Reduïda, que és la tarifa a la que poden accedir la major part de les persones amb discapacitat auditiva compta amb 4.912 places no accessibles i només 584 que sí ho són d'accessibles per a elles.

Equipaments culturals i tipus d'oferta

TOTAL d'equipaments	Amb Tarifa Apropa	Amb Tarifa Reduïda	Amb les dues tarifes
72	72	28	28
	100%	39%	39%

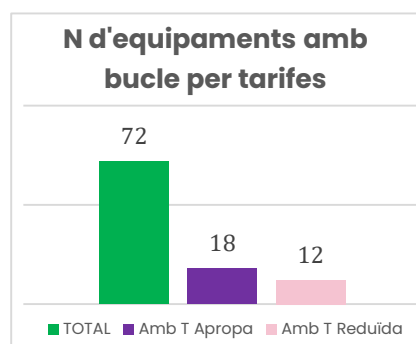

Si fem una mirada en com ofereixen els diferents equipaments les seves localitats veiem que la tots els equipaments ofereixen localitats a la tarifa Apropa. En canvi no arriba al 40% els que n'ofereixen a la tarifa Reduïda.

Més endavant parlarem de com aquesta descompensació afecta a la distribució territorial de l'oferta cultural i, en conseqüència a l'exercici del dret a la participació cultural de les persones amb discapacitat auditiva.

Equipaments i bucle magnètic

TOTAL d'equipaments	Amb Tarifa Apropa	Amb Tarifa Reduïda	Amb les dues tarifes
72	18	12	12
	25%	17%	17%

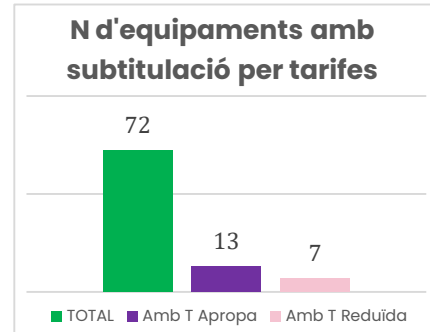

El 25% dels equipaments (18) compten amb bucle magnètic, i menys de la meitat dels que ofereixen localitats a la tarifa Reduïda (12 de 28) també.

Tots els que ofereixen localitats amb bucle magnètic a la tarifa Reduïda també n'ofereixen per a la tarifa Apropa.

Equipaments i Subtitulació

TOTAL d'equipaments	Amb T Apropa	Amb T Reduïda	Amb les dues tarifes
72	13	7	7
	18%	10%	10%

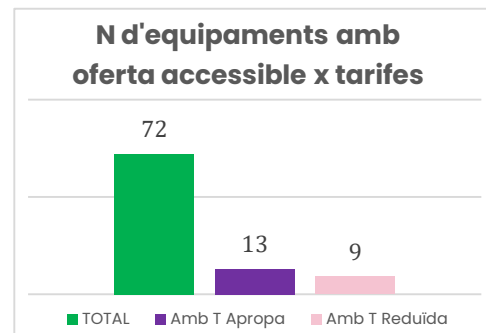

La subtitulació té menys presència als equipaments, no només com hem vist en nombre de localitats que compten amb el servei, sinó en el nombre d'equipaments que incorporen aquest servei.

Només un 10% dels equipaments ofereixen localitats amb subtitulació a ambdues tarifes i aquesta dada és rellevant, perquè suposa que la major part dels que n'ofereixen a una tarifa no ho fan a l'altra. D'aquesta manera podem suposar que el creixement d'aquest índex no ha de ser difícil o, si més no, no ha de trobar resistències per dificultats físiques o animadversió a la mesura d'accessibilitat.

Equipaments i oferta de places accessibles

TOTAL d'Equipaments	Amb T Apropa	Amb T Reduïda	Amb les dues tarifes
72	13	9	9
	18%	13%	13%

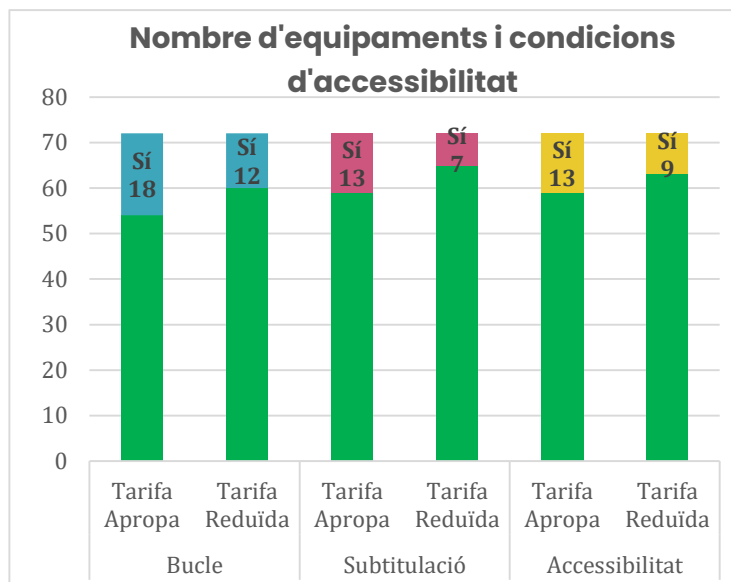

Veiem que és només un 18 % dels equipaments els que ofereixen places accessibles a les persones amb discapacitat auditiva a la tarifa Apropa, però només un 13 % a la tarifa Reduïda, que recordem que és a la que majoritàriament poden accedir les persones amb aquesta discapacitat.

Aquest factor encara limita més la participació de les persones amb discapacitat auditiva. Si hi ha poques places concentrades en pocs equipaments les oportunitats es redueixen encara més, sobretot si pensem que són tan sols 9 equipaments.

Resum condicions d'accessibilitat dels equipaments

		No	Sí
Bucle	Tarifa Apropa	54	18
	Tarifa Reduïda	60	12
Subtitulació	Tarifa Apropa	59	13
	Tarifa Reduïda	65	7
Accessibilitat	Tarifa Apropa	59	13
	Tarifa Reduïda	63	9

Aquest gràfic mostra amb claredat

un dels problemes de l'accessibilitat per a persones amb discapacitat auditiva de Catalunya: són pocs els equipaments que posen mesures d'accessibilitat i, en conseqüència que ofereixen espectacles accessibles per a la discapacitat auditiva i, per acabar-ho d'adobar, encara són menys els que ofereixen localitats a la tarifa reduïda, que és a la que majoritàriament poden accedir les persones amb discapacitat auditiva.

Tan Sols 18 dels 72 equipaments culturals que participen del Programa Apropa Cultura tenen localitats amb bucle magnètic que ofereixen ala tarifa Apropa. A la tarifa Reduïda són només 12.

La subtitulació surt més mal parada d'aquesta imatge, ja que 13 dels 72 equipaments culturals ofereixen entrades amb subtitulació a la tarifa Apropa, però només 7 a la tarifa Reduïda.

Així el nombre d'equipaments que ofereixen part de la seva programació de manera accessible per a les persones amb discapacitat auditiva són 13 a la tarifa Apropa i 9 a la tarifa Reduïda.

8. RÀNQUINGS

Donat que les persones amb discapacitat auditiva poden optar a la tarifa Reduïda – a menys que tinguin una altra discapacitat que el programa Apropa Cultura les classifiqui com a beneficiàries de la tarifa Apropa – observarem quins són els equipaments culturals amb millors condicions d'accessibilitat a aquesta tarifa comparant-los amb els que més localitats en general aporten al programa Apropa Cultura.

Equipaments que més localitats aporten al programa Apropa Cultura

Equipaments que més entrades aporten al programa Apropa Cultura		
	Posició	Entrades
L'Auditori	1	4.282
Gran Teatre del Liceu	2	1.782
Palau de la Música Catalana	3	1.570
SAT! Teatre	4	898
Teatre-Auditori Sant Cugat	5	725
Teatre Lliure de Montjuïc	6	690
Teatre Nacional de Catalunya	7	665
Teatre Romea	8	650
Mercat de les Flors	9	572
Teatre Goya	10	530

Observem que els equipaments culturals que més localitats aporten al Programa Apropa Cultura són equipaments de la ciutat de Barcelona, (9 dels 10 equipaments) i equipaments públics majoritàriament (8 dels 10 equipaments).

Cal doncs valorar positivament les tres excepcions: el Teatre Auditori de Sant Cugat del Vallès, el Palau de la Música Catalana i el Teatre Goya.

Pel que fa a les disciplines artístiques més habituals a aquests equipaments en trobem 4 de teatre (Teatre Lliure de Montjuïc, Teatre Romea, Teatre Nacional de Catalunya i Teatre Goya), 3 de

concerts (l'Auditori, Palau de la Música Catalana i Teatre Auditori de Sant Cugat) i 2 de Dansa (SAT! Teatre i Mercat de les Flors) i 2 d'òpera (Gran Teatre de Liceu).

És rellevant observar com molts d'aquest equipaments són equipaments de país i tenen com a principal institució titular al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Finalment destacar que entre tots aquests equipaments aporten més del 60% de les entrades que el programa Apropa Cultura distribueix en benefici de les persones amb discapacitat de Catalunya.

Es pot complementar aquesta mirada sobre els rànquings mirant com continuaria la llista si miréssim per separat els equipaments públics dels equipaments privats.

En el cas dels públics, immediatament després ens trobaríem l'Auditori de Girona (464 localitats), el de Granollers (440) i el Cinema Catalunya de Ribes de Freser (402). A més entre el cinquè i el desè la diferència no arriba a les 200 localitats, de manera que la davallada és gradual entre els equipaments del rànquing.

En el cas dels privats trobaríem la Villarroel (520 localitats), el Condal (412), la Cate (392), els Centres Socials Matí d'Orquestra (334), Caixa Fòrum de Lleida (180), Caixa Fòrum Barcelona (164) i la Sala la Planeta (53). Entre els privats sí que observem que la davallada és més important en nombre de places d'una posició a l'altra.

Equipaments amb més entrades amb bucle a la tarifa Reduïda

Equipaments amb més entrades amb bucle a la tarifa Reduïda		
	Posició	Entrades
SAT! Teatre	1	504
Teatre Romea	2	325
Teatre Goya	3	265
La Villarroel	4	255
Teatre Condal	5	207
La Cate	6	192
Gran Teatre del Liceu	7	104
Teatre Auditori de Granollers	8	84
Teatre-Auditori Sant Cugat	9	70
Mercat de les Flors	10	60

Entre els equipaments que més entrades dotades de bucle magnètic ofereixen a la tarifa Reduïda en trobem 7 de la ciutat de Barcelona.

La resta d'equipaments són de Figueres (La Cate), Granollers (Teatre Auditori), i Sant Cugat del Vallès (Teatre-Auditori). Una distribució territorial escassa per a una necessitat estesa pel territori.

Dels 10 equipaments 5 són públics i 5 són privats. Tanmateix però els privats estan situats en posicions altes (2a, 3a, 4a, 5a i 6a) i entre els cinc sumen prop del 60 % de les localitats amb bucle de tota l'oferta de l'Apropa Cultura a la tarifa Reduïda.

Aquests 10 equipaments sumats ofereixen més del 99 % de les places amb bucle magnètic del programa Apropa Cultura a la tarifa Reduïda.

Cal fer una especial menció als teatres del grup focus (Romea, Goya, Villarroel i Condal) que junt amb la Cate acumulen gran part de les entrades amb bucle magnètic de la tarifa Reduïda (més del 50 %).

Si seguíssim la llista, entre els equipaments públics només trobaríem el Teatre Bartrina, tot i que només amb 7 localitats. Entre els privats no en trobaríem cap altre.

Aquestes xifres conviden a reclamar més lideratge del sector públic en la instal·lació de bucles magnètics als seus equipaments culturals i a oferir localitats al programa Apropa Cultura.

Equipaments amb més entrades amb subtitulació a la tarifa Reduïda

Equipaments amb més entrades amb subtitulació a la tarifa Reduïda		
	Posició	Entrades
Teatre Romea	1	155
Teatre Lliure de Montjuïc	2	120
SAT! Teatre	3	80
Gran Teatre del Liceu	4	54
Teatre-Auditori Sant Cugat	5	30
Teatre Auditori de Granollers	6	21
Teatre Bartrina	7	7

Els rànquings es van escurçant. En la mesura que el que estem mirant és més exigent ja no hi ha prou equipaments per fer una llista de deu amb bones pràctiques. Ni públics ni privats.

Així, equipaments amb subtitulació a la tarifa Reduïda n'hi ha 7, i cal tenir present que el darrer de la llista només aporta 7 entrades amb subtitulació.

Dels 7 equipaments 6 són públics, i un és privat, xifres que deixen clar el lideratge públic en aquesta mesura d'accessibilitat.

Meritòria novament la posició del Teatre Romea, ocupant la primera posició del rànquing absolut (equipaments de qualsevol titularitat).

La distribució territorial en aquest cas és un xic menys concentrada a la ciutat de Barcelona, ja que els quatre primers són de la ciutat de Barcelona (Teatre Romea, Lliure de Montjuïc, SAT! Teatre i el Liceu, mentre que la resta es reparteixen entre el Vallès a Sant Cugat (Teatre-Auditori) i Granollers (Teatre Auditori) i a Tarragona (Teatre Bartrina). Cal destacar però que només hi ha les 7 places del Teatre Bartrina fóra de la primera corona metropolitana de Barcelona.

Equipaments amb més localitats accessibles a la tarifa Reduïda

Equipaments amb mes entrades accessibles a la tarifa Reduïda		
	Posició	Entrades
SAT! Teatre	1	208
Teatre Romea	2	155
Mercat de les Flors	3	60
Gran Teatre del Liceu	4	54
Teatre Auditori de Granollers	5	42
La Villarroel	6	30
Teatre-Auditori Sant Cugat	7	20
La Cate	8	8
Teatre Bartrina	9	7

Aquesta llista només permet posar 9 equipaments ja que no n'hi ha més que ofereixin localitats amb les mesures d'accessibilitat suficients per a les persones amb discapacitat auditiva.

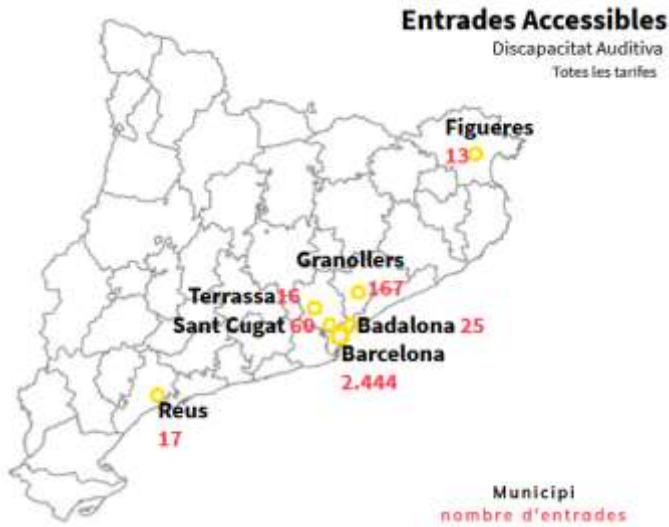
9 equipaments culturals, 6 de públics (SAT!, Mercat de les Flors, Liceu, Teatre Auditori de Granollers, Teatre-Auditori de Sant Cugat i Bartrina), 3 de privats (Romea, Villarroel, la Cate) en una proporció de localitats de dos terços a l'oferta pública i un terç a la privada.

Tanmateix el nombre absolut de localitats amb espectacles accessibles és força baix, 584 entrades menys del 3% del total

de l'oferta del programa Apropa Cultura.

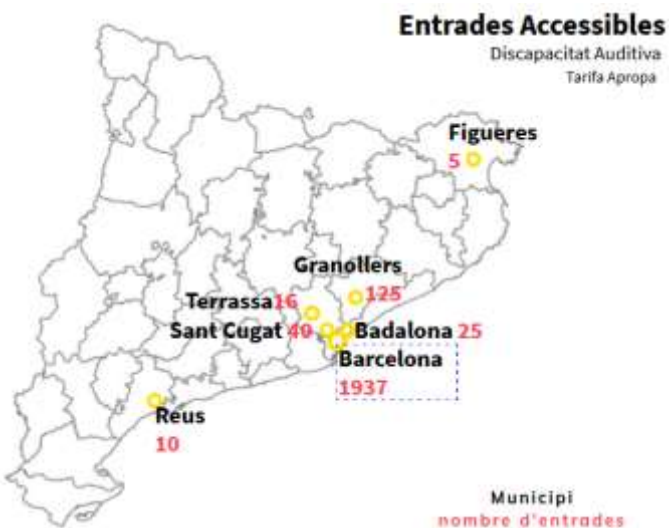
Pel que fa a la distribució territorial seguim observant una gran concentració a la ciutat de Barcelona (el 87 % de les entrades accessibles) mentre que a Sant Cugat i Granollers concentren conjuntament l'11 % de les entrades, deixant a Figueres 8 entrades i a Tarragona 7, en total no arriba al 3 %.

9. ANÀLISI TERRITORIAL

L'oferta de l'Apropa Cultura es distribueix en 32 municipis de Catalunya.

En realitat però municipis que comptin amb equipaments culturals que programen activitats culturals accessibles a les persones amb discapacitat auditiva i els ofereixin a través del Programa Apropa Cultura són amb prou feines 7 gràcies a la programació de 13 equipaments diferents.

El total d'entrades accessibles a la discapacitat auditiva són 2.742 entrades, de les que 2.158 són per a la Tarifa Apropa i només 584 per a la tarifa Reduïda.

Tots aquests 13 equipaments ofereixen entrades accessibles a la discapacitat auditiva a través de la Tarifa Apropa, que ja hem comentat que les persones amb discapacitat auditiva no són considerades com a beneficiàries d'aquesta tarifa.

Les persones amb discapacitat auditiva només poden optar a les 584 entrades que es distribueixen a través de la Tarifa Reduïda a 9 equipaments que estan a 5 municipis diferents.

Tot i que Figueres i Reus compten amb entrades accessibles a la tarifa Reduïda, són tant poques, 8 i 7 respectivament, que podem dir que l'oferta realment accessible a les persones amb discapacitat auditiva es concentra a l'Àrea de Barcelona, el 97 %, sobre tot a la ciutat de Barcelona, el 87%.

Municipi	Equipament	Entrades accessibles		
		Total	Apropa	Reduïda
Barcelona		2.444	1.937	507
	Teatre Romea	310	155	155
	Gran Teatre del Liceu	1.272	1.218	54
	Mercat de les Flors	362	302	60
	SAT! Teatre	370	162	208
	La Villarroel	70	40	30
	CaixaForum Barcelona	60	60	0
Reus	Teatre Bartrina	17	10	7
Terrassa		16	16	0
	Teatre Alegria	8	8	0
	Teatre Principal de Terrassa	8	8	0
Sant Cugat del Vallès	Teatre-Auditori Sant Cugat	60	40	20
Figueres	La Cate	13	5	8
Granollers	Teatre Auditori de Granollers	167	125	42
Badalona	Teatre Zorrilla. Centre d'Arts Escèniques de Badalona	25	25	0

10. CONCLUSIONS DE L'ANÀLISI GENERAL

La primera conclusió que cal extreure d'aquesta anàlisi és com n'és d'escassa l'oferta d'activitats culturals realment accessible per a persones amb discapacitat auditiva al programa Apropa Cultura.

Les persones amb discapacitat auditiva, a menys que tinguin alguna altra discapacitat, estan classificades pel programa Apropa Cultura com a beneficiàries de la tarifa Reduïda, de manera que **només poden optar a 584 entrades, a 5 municipis diferents a un dels 9 equipaments que n'ofereixen.**

Una oferta cultural tant escassa que representa el 2'86 % del total de l'oferta del programa Apropa Cultura.

La segona conclusió aprofundeix en aquesta circumstància, però des de la vessant territorial: es tracta **d'una oferta cultural escassa i extremadament concentrada a la ciutat de Barcelona** i en segon terme al seu entorn metropolità més immediat.

En tercer lloc cal destacar que hi ha **encara alguns equipaments de referència a Catalunya que no ofereixen activitats dotades de bucle magnètic**, si més no al programa Apropa Cultura. En destaquem dos, un de públic i un de privat: el Teatre Nacional de Catalunya i el Palau de la Música Catalana.

Que dos equipaments tant importants al país facin una programació cultural d'esquenes a la realitat i les necessitats de posar mesures d'accessibilitat per a les persones amb discapacitat auditiva és una mostra del camí que encara ens queda per recórrer per normalitzar aquestes mesures.

Cal tenir present que aquests dos equipaments fan una aportació en entrades al programa Apropa Cultura molt rellevant: 665 entrades el Teatre Nacional de Catalunya i 1.570 el Palau de la Música Catalana.

Només que aquests dos equipaments s'afegissin a l'oferta cultural accessible el guany per a les possibilitats de plena participació de les persones amb discapacitat auditiva seria força significatiu.

Una quarta observació té a veure en què **queda molt de camí per recórrer per estendre les mesures d'accessibilitat**, tant als equipaments públics com als privats.

Tot i que als equipaments culturals privats que participen al programa Apropa Cultura percentualment tenen més bucle magnètic i als equipaments públics es subtitula més, els percentatges són encara molt escassos: dels 58 equipaments públics només 12

compten amb bucle magnètic (21%), 10 subtitulen part de la seva programació (17%), 9 ofereixen activitats plenament accessibles.

Als equipaments privats els números són diferents, però cal agafar-los amb prevenció, doncs es tracta d'una mostra petita: d'un total de 14 equipaments culturals privats que participen al programa Apropa Cultura 6 compten amb bucle magnètic (42%), 3 subtitulen part de la seva programació (21%) i 4 ofereixen una part de la seva programació accessible a les persones amb discapacitat auditiva.

Cal aprofundir en les accions que promoguin l'extensió de les mesures d'accessibilitat auditiva arreu, al món de la cultura també. Campanyes públiques i projectes de tota mena són encara molt necessaris.

Una cinquena observació té a veure amb la distribució que fan els equipaments de les seves entrades entre les dues tarifes, la tarifa Apropa i la tarifa Reduïda. Saben els equipaments que quan posen entrades amb mesures d'accessibilitat per a la comunicació oral a la tarifa Apropa estan impeditant assistir-hi a la major part de les persones per a les que han fet aquesta inversió en mesures d'accessibilitat?

Desconeixem la resposta, però pensem que **convé que el programa Apropa Cultura faci una acció d'informació cap als equipaments culturals del país de manera que puguin conèixer millor quines tarifes permeten la participació de quins perfils de persones.**

Per a que les persones amb pèrdua auditiva puguin saber del cert si podran accedir a un espectacle cal que totes les institucions que se'n fan ressò o en fan publicitat, deixin sempre molt clar si en algun moment d'aquest espectacle hi ha alguna comunicació oral.

Un espectacle sense comunicació oral que ompti amb bucle magnètic serà accessible, però un espectacle amb comunicació oral requerirà a més de subtitulació.

Hi ha formats que són molt clars, però d'altres no ho són tant. Per això **convé que per a tots els espectacles s'aclareixi explícitament si hi ha alguna comunicació oral en algun moment.**